

NR 11 • 30. MAI 2012 • IGA LIIGE LOEB!

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

TÄNA TEATAJAS:

- Ettevõtja tee Eestist Rootsi
- Muudatustest äriseadustikus
- Kodulehe ehitamisest **netiteenusega**

EESTI KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKOJA VÕORUSTAS
PRESIDENT
TOOMAS HENDRIK ILVEST
TRADITSIOONILISEL
LÖUNASÖÖGIL

loe lähemalt lk 2

MIS ON ÜHIST EUROOPA LIIDU SISETURU TOIMIMISEL/MITTETOIMIMISEL JA MAKSUPETTUSTEGA VÕITLEMISEL?

MAIT PALTS
Peadirektor

Esmalt muidugi see, et mõlemal teemal räägiti pikalt viimasel Kaubanduskoja juhatuse koosolekul ja sellele järgnenud ühisel lõunal Vabariigi Presidendiga. Teiseks kindlasti seegi, et korras ja tugev riik on üheks eeltingimuseks, et selle ettevõtjadki saaksid olla tugevamad nii kodu- kui välisurgudel. Ja kolmandaks – maksupettuste levimisel ja varimajanduse suurenedes on paratamatult, et see mõjub negatiivselt kogu ettevõtluse mainele ning seetõttu on ka ausal ettevõtjal raske oma head mainet tõestada.

Kuigi Vabariigi Presidendiga toimunud kohtumisel arutati mitmeid olulisi teemasid, jõuti korduvalt tagasi Euroopa Liidu siseturu toimimise ja teenuste vaba liikumise juurde. Täpsemalt öelduna, ettevõtjad rääkisid oma probleemidest seoses ELi siseturu mittetoimivusega ning nentisid, et muret tekitavad teemad alates e-kaubandusest ja lõpetades teenuste vaba liikumist takistavate regulatsioonidega erinevates liikmesriikides. Regulatsioonide paljusust on sageli peetud paratamatuks, kuid samas on ka ilmne, et üha tihenevate majandussuhete puhul on suurem ühtlustumine vaid aja küsimus. Üldist Euroopa konkurentsivõimet arvestades on siiski kasuli-

kum need muudatused teha võimalikult kiiresti. Aruteludes nõustus president, et probleemid eksisteerivad ning nentis, et kuigi kaupade ja teenuste vaba liikumine on

Maksupettused ja maksmata maksud on populaarne teema, millest kõik tahavad rääkida, kuid kus konkreetseid samme või tegevusi on viimastel aastatel vähe näha olnud.

formaalselt tagatud juba Euroopa Liidu aluslepingutega, on reaalsuses selle täielikust toimimisest veel palju puudu.

Üheks põhjuseks, miks näiteks e-kaubanduse valdkonnas tervikuna on hetkel ikka veel mitmeid takistusi, pidasid nii president kui ettevõtjad muuhulgas erinevate liikmesriikide erinevat infotehnoloogilist arengutaset ja erinevaid arusaamu teenuste toimivusest ning kättesaadavusest. Leiti, et Eesti saaks neis teemades ka Euroopa Liidu tasandil veelgi aktiivsemalt kaasa rääkida ning nii

vastavaid arenguid mõjutada. Üheks konkreetseks valdkonnaks, kus meil on eelis kaasarääkimiseks ja ka kõige uuendusmeelse rakedamiseks, on kahtlemata digitaalne siseturg ja selle kujunemisele kaasaaitamine.

Maksupettused ja maksmata maksud on populaarne teema, millest kõik tahavad rääkida, kuid kus konkreetseid samme või tegevusi on viimastel aastatel vähe näha olnud. Tõsi, üks erand siiski on – kütuseturul levinud käibemaksupettustele piiri panemine, mis aga õiguslikult probleemseks välja kukkus. Eelmisel nädalal samuti toimunud Kaubanduskoja juhatuse kohtumisel Maksu- ja Tolliameti peadirektori Marek Helmiga tutvustas viimane maksuhalduri probleeme ja ideid maksupettustega võitlemisel. Kokkuvõtvalt võib öelda, et maksuhaldur on seadnud selgeks prioriteediks suuremahuliste ja korduvate maksupettustega tegelemise, olgu siis seoses arvevabrikute, ümbrikupalkade või salakaubaga.

Kohtumisel osalenud Kaubanduskoja juhatuse liikmed leidsid, et kõik ettepanekud ja initsiatiivid väärivad arutamist, aga sealjuures tuleb kindlasti äärmiselt tõsiselt analüüsida ettepanekuid, mis võivad suu-

rendada ettevõtjate halduskoormust. Seda, et probleemid ega ka lahendused ole mustvalged ja mistahes muudatused peavad olema proportsionaalsed ning mitte kahjustama ausalt tegutsevaid ettevõtjaid, oleme juba varasemalt mitmel korral välja öelnud. Kõrge halduskoormus ja hulgaliselt bürokraatiat on tegutsevatele ettevõtetele pidevalt probleemiks olnud ning olukorras, kus kuni üheksa töötajaga mikroettevõtete osakaal tegutsevate ettevõtete seas järjest kasvab, tuleb aktiivselt otsida võimalusi halduskoormuse vähendamiseks. See tähendab, et uute kohustuste loomise asemel tuleks esmalt mõelda, kuidas seniste kohustuste täitmine ettevõtjale lihtsamaks muuta ning vaadata, kas kõik riigi ees täna täidetavad kohustused oma kunagist kehtestamiseaegset eesmärki jätkuvalt täidavad.

Kui seniseid kohustusi ühendada, nende täitmine ettevõtjale lihtsamaks muuta ja seejuures tagada, et riik saaks andmeid kiiremini ja täpsemalt, oleks ka tulemus tervikuna positiivsem. Kasu seisneks nii maksupettustega tõhusamas võitlemises, aruandluskoormuse vähendamises ning kokkuvõttes paremas ja efektiivsemini toimivas riigis. Seda me kõik ju ühiselt soovime. ■

SISUKORD

JUHTKIRI

Mis on ühist Euroopa Liidu siseturu toimimisel/ mittetoimimisel ja maksupettustega võitlemisel? 3

SEADUSANDLUS

Nõuetest krediidiasutustele 4

Seadusjärgsest kõrgem kokkuleppeline viivisemäär võib osutada tühiseks 5

Äriseadustikus kavandatakse muudatusi seoses äriregistri pidamisega 6

EUROOPA UUDISED

Reisijate õigustest 8

ARBITRAAŽIKOHUS

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Arbitraažikohtu tegevuse 20 aastat 11

KASULIKKU

Kodulehe ehitamine netiteenustega 13

JUHTIMISVEERG

Kõigepealt ründame, siis vaatame, mis edasi saab 14

TERVES KEHAS TERVE VAIM

Tee oma kollektiivis vahelduseks midagi hullumeelselt 15

VÄLISSUHTED

Kuidas siseneda Rootsi turule, praktilised soovitusel 16

Ettevõtja tee Eestist Rootsi. Aeganõudev, kuid mitte võimatu 17

TEATED

18

LIIKMELT LIIKMELE

20

RIIGIHANKETEATED

21

KOOSTÖÖPAKKUMISED

21

JUUBILARID

22

KALENDER

- 2. juuni** **Kaubanduskoja Tenniseturniir**
Pärnu Keslinna tenniseväljakutel (Ringi 14a)
Priit Raamat • Tel: 604 0060 • E-post: priit@koda.ee
- 6. juuni** **Tarbijakaitseteemaline infopäev Suunanäitaja 2012**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee
- 11. juuni** **Kontaktkohtumised Poola ettevõtjatega**
Meriton Grand Conference & Spa Hotellis
(Paldiski mnt 4, Tallinn)
Eva Maran • Tel: 604 0083 • E-post: eva@koda.ee
- 12. juuni** **Seminar-töötuba Edicyga:
„Koduleht – tüütu kohustus või
kasu toov suhtlusvahend“**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Marju Naar • Tel: 604 0082 • E-post: marju.naar@koda.ee
- 13.-14. juuni** **Kontaktkohtumiste üritus „GR Business Days“**
Luksemburgis
Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee
- 18.-19. juuni** **Kontaktkohtumised „Baltic Business Arena“**
Kopenhaagenis, Taanis
Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee
- 19. juuni** **Hommikukohv suursaadikuga:
Eesti suursaadik Kreekas
(katab ka Albaaniat ja Küprost)
Andres Talvik**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Priit Raamat • Tel: 604 0060 • E-post: priit@koda.ee

**TÄPSEM INFO KÕIGI ÜRITUSTE KOHTA
AADRESSIL WWW.KODA.EE**

NÕUETEST KREDIIDIASUTUSTELE

KOIDU MÖLDERSON
Politikakujundamise
ja õigusosakonna jurist

Rahandusministeeriumi poolt on muutmisel määrus, mis sätestab nõuded krediidi- ja finantseerimisasutuse poolt kehtestatavatele protseduurireeglitele ning nende rakendamisele ja täitmise kontrollimisele.

OLULINE:

- Seadusemuudatus näeb ette võimaluse ärisuhte loomisel krediidi- ja finantseerimisasutustele kasutada isikusamasuse tuvastamisel teatud juhtudel ka digitaalseks isiku tõendamiseks ettenähtud dokumenti ning tingimused, millisel juhul võib ärisuhte loomisel isikusamasuse tuvastada isiku või tema esindajaga samas kohas viibimata.

Hiljuti jõustusid muudatused rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses, mille tõttu täpsustatakse nüüd ka vajalikke rakendusakte. Seaduse muudatustega nähti muuhulgas ette võimalus ärisuhte loomisel krediidi- ja finantseerimisasutustele kasutada isikusamasuse tuvastamisel teatud juhtudel ka digitaalseks isiku tõendamiseks ettenähtud dokumenti ning tingimused, millisel juhul võib ärisuhte loomisel isikusamasuse tuvastada isiku või tema esindajaga samas kohas viibimata.

Eelnõuga soovitakse täiendada tegevusjuhendis nõudeid hoolsusmeetmete kohaldamise kohta ärisuhte loomisel juriidilise isikuga või juriidilise isiku esindajaga, kellega krediidi- või finantseerimisasutusel ei ole ärisuhet ja kelle isikusamasus tuvastatakse isikuga samas kohas viibimata. Sama kehtib ka füüsiliste isikute puhul ärisuhte loomisel – krediidi- ja finantseerimisasutused peavad kehtestama tegevusjuhendi hoolsusmeetmete kohaldamise kohta, kui kliendiks on füüsiline isik, kelle

isikusamasus tuvastatakse isikuga samas kohas viibimata.

Tegevusjuhendiga hoolsusmeetmete kohaldamise kohta peab kehtestama nõuded juhuks, kui ärisuhet luua soovivaks isikuks on Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või kolmandas riigis asutatud krediidi- ja finantseerimisasutus, kindlustusandja, fondivalitseja jne, kus kehtivad Eestis sätestatuga võrdväärsed nõuded.

Digitaalseks isiku tõendamiseks välja antud dokumendi alusel ei tuvastata isikut temaga vahetult kohtudes. Sellisel juhul ei saa hinnata isiku välist sarnasust ja ealist sobivust dokumendi fotol kujutatud isiku välimusega ning seetõttu kehtestatakse nõue, et isiku tuvastamisel peab hindama vähemalt sellise dokumendi kehtivust ja vastavust isikut tõendavate dokumentide seaduse nõuetele.

Tegevusjuhendit täpsustatakse osas, mis puudutab olukorda, kui ärisuhte loomisel tuvastatakse kliendi isikusamasus isikuga samas kohas viibimata Eesti Vabari-

gis välja antud digitaalseks isiku tõendamiseks ettenähtud dokumendi alusel. Sel juhul peab tegevusjuhend kehtestama nõudeid dokumendi kasutaja näokujutise ja allkirjakujutise kirjalikult taasesitataval kujul säilitamise kohta, st isik ei esita dokumenti koopia tegemiseks, vaid luuakse muud tehnilised lahendused tema näo- ja allkirjakujutise saamiseks. ■

Kuna eespool toodud määruse eelnõu muudatused on tingitud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse muudatustest, mis võeti vastu käesoleva aasta märtsis, siis midagi üllatavlikku siin vast ei ole. Samas tasub määruse eelnõu ja seletuskirjaga lähemalt tutvuda meie kodulehel www.koda.ee ning oodatud on ka kommentaarid ja ettepanekud e-postile koidu@koda.ee.

SEADUSJÄRGSEST KÕRGEM

KOKKULEPPELINE VIIVISEMÄÄR VÕIB OSUTUDA TÜHISEKS

MART KÄGU
Politiikakujundamise
ja õigusosakonna jurist

Lepingulistest suhetes on viivise kohaldamine üks levinumatest õiguskaitsevahenditest, mida kohaldatakse juhul, kui kohustatud pool viivitab oma rahalise kohustuse täitmisega. Seadus näeb iseenesest ette viivisemäära (VÕS § 113), kuid pooled võivad alati kokku leppida ka sellest erinevas määras, sh kõrgema määra kohaldamises.

OLULINE:

- Liiga kõrge viivisemäär võib tuua kaasa selle, et asjaomane säte tunnistatakse kohtus lihtsalt tühiseks ning kohaldatakse seadusjärgset viivisemäära.
- Tingimust kasutav isik peab suutma tõendada, et vastava tingimuse kasutamine on majanduskäibes selliste lepingute puhul tavapärane, mistõttu ebamõistlikku kahjustamist ei toimu.

Ülaltoodust tulenevalt võiks loomulikult küsida, kas kokkuleppelisel viivisemääral on ka mingi piirmäär, mida see ületada ei tohiks? Seadus iseenesest ei määratle täpselt, millist kokkuleppelist viivisemäära tuleks pidada liiga kõrgeks. Viimast peakski täpsustama eelkõige kohtupraktika kooskõlas võlaõiguslikes suhetes kehtivate põhimõtetega. Üldiselt võib öelda seda, et päris piiramatu see kindlasti olla ei saa. Mõistagi tuleb siinkohal rõhutada, et ebamõistliku viivisemäära küsimus tõusetub alles siis, kui üks pool leiab, et kokkulepitud viivisemäär on liiga kõrge. Kui kohaldatava viivisemäära üle vaidlus puudub, siis ei saa muidugi kedagi keelata vastava määra järgi viivist maksmast.

Hiljutine maakohtu lahend (28.03.2012, kohtuasja nr 2-11-17276) täpsustas mõnevõrra ebamõistliku viivisemäära küsimust. Antud kohtuasjas olid asjaolud lühidalt järgmised. Tarbija võttis kiirlaenuettevõtjalt laenu summas 191,73 eurot ning viivisemääraks oli tüüptingimustega lepingus määratud 0,5% päevas ehk 182,5% aastas.

Võrdluseks olgu mainitud, et seadusjärgne viivisemäär on käesoleval hetkel 8% aastas. Tarbija ei täitnud oma kohustust raha tagasi maksta. Eelmainitud viivisemäära (0,5% päevas) tõttu oli tarbijal lõpuks tekkinud kohustus tasuda viivist summas 1135,04 eurot (põhinõude suurus oli 191,73). Kohus oligi sellises olukorras sunnitud hindama seda, kas selline kokkuleppeline viivisemäär oli õiguspärane või mitte. Kohus leidis, et see ei olnud õiguspärane.

Sellise kohtu seisukoha osas on oluline juhtida tähelepanu sellele, et antud juhul oli tegemist lepinguga, kus üheks pooleks oli tarbija ning viivisemäär oli lepitud kokku laenulepingu tüüptingimustega. Tüüptingimusteks loetakse lepingutingimust, mis on eelnevalt välja töötatud tüüplepingutes kasutamiseks või mida lepingupooled muul põhjusel ei ole eraldi läbi rääkinud ja mida tüüptingimust kasutav lepingupool kasutab teise lepingupoole suhtes, kes ei ole seepärast võimeline mõjutama tingimuse sisu (VÕS § 35 lg 1). Võlaõigusseaduse (VÕS) § 42 lg 1

ütleb sisuliselt seda, et ebamõistlikult kahjustav tüüptingimus on tühine. VÕS § 42 lg 3 läheb veelgi täpsemaks ja loetleb näitlikult juhud, millal tarbijale suunatud tüüptingimus loetakse ebamõistlikult kahjustavaks ja seega tühiseks. Näiteks on tegemist tühise tüüptingimusega, kui välistatakse tingimuse kasutaja seadusest tulenev vastutus, võetakse teiselt lepingupoolelt võimalus kaitsta oma õigusi kohtus, antakse tingimuse kasutajale ainuõigus tõlgendada lepingutingimusi, antakse tingimuse kasutajale õigus nõuda ebamõistlikult suurt tagatist jm. Üks sellistest tingimustest on mh see, kui tarbijast lepingupool peab oma kohustuse rikkumise korral maksma tingimuse kasutajale ebamõistlikult suurt leppetrahvi, ebamõistlikult suurt kindlaksmääratud suuruses kahjuhüvitist või muud hüvitist (VÕS § 42 lg 3 p 5). Eelviidatud kohtulahendis lugeski kohus vastava sätte alusel kokkuleppelise viivisemäära ebamõistlikult kahjustavaks. Kohus selgitas täiendavalt, et vaatamata kiirlaenu andmise lihtsustatud korrale ja laenu tagatise nõude puudumisele,

on viivisenõudega sellises määras tarbija kahjuks oluliselt kõrvale kaldunud poolte õiguste ja kohustuste tasakaalust (VÕS § 42 lg 1).

Eeltoodust järeldeb see, et liiga kõrge viivisemäär ettenägemise tagajärjeks võib-olla see, et asjaomane säte tunnistatakse kohtus lihtsalt tühiseks ning kohaldatakse seadusjärgset viivisemäär. Seetõttu on mõistlik viivisemäär kokkuleppimisel alati silmas pidada seda, et vastava määra suurus oleks võimalik kohtumenetluses ka mõistlikult põhjendada. Sellisel juhul on oluliselt suurem võimalus saavutada see, et kohaldatakse kokkulepitut ja samal ajal seadusest kõrgemat viivisemäär. Mis puutub eeltoodud kohtulahendisse, siis oluline on kindlasti mainida seda, et olukord on erinev, kui lepingu poolteks on kaks juriidilist isikut. Viimast just põhjusel, et kui VÕS § 42 lg 3 toodud tüüptingimused loetakse tarbijate suhtes ebamõistlikult kahjustavateks, siis majandus- või kutsetegevuses tegutsevate isikute suhtes üksnes eeldatakse, et sellised tingimused on ebamõistlikult kahjustavad. See tähendab seda, et need võivad ka kehtivad olla ning see sõltub juba konkreetsetest asjaoludest ja poole suutlikkusest põhjendada ja tõendada vastava tingimuse asjakohasust antud olukorras. Seega peab tingimust kasutatav isik suutma tõendada, et vastava tingimuse kasutamine on majanduskäibes selliste lepingute puhul tavapärane, mistõttu ebamõistlikku kahjustamist ei toimu. Seega omab olulist tähendust vastava valdkonna väljakujunenud praktika ja seal kehtivad tavad. ■

Tasumisele kuuluvast viivisest on kirjutatud ka 2011. aasta Teatajas nr 22, kus on täpsemalt vaatluse all, kellel ja millal on põhjendamiskohustus viivise vähendamise nõudmise puhul.

ÄRISEADUSTIKUS

KAVANDATAKSE MUUDATUSI SEOSSES ÄRIREGISTRI PIDAMISEGA

MARKO UDRAS
Politiikakujundamise
ja õigusosakonna jurist

Justiitsministeerium on valmistanud ette äriseadustiku muudatused, mille eesmärgiks on lihtsustada äriregistri pidamist ning muuta neid põhimõtteid, mis on aegunud või mida ei ole võimalik realselt järgida elektroonilise äriregistri pidamisel. Järgnevalt anname ülevaate olulisematest muudatustest.

OLULINE:

- Äriregistri pidamine muutub tulevikus paberivabaks.
- Andmete esitamata jätmise korral äriregistriile võib ettevõttele määrata minimaalseks trahvisummaks senise 320 asemel 200 eurot.
- Eelnõu plaanitakse jõustada 1. novembril 2012.

Äriregistrit peetakse ainult elektrooniliselt

Eelnõu kohaselt muutub äriregistri pidamine tulevikus paberivabaks. See tähendab, et avaldusi ja dokumente ei saa registripidajale enam paberikandjal saata. Praegu on võimalusi esitada notariaalselt kinnitatud kandeavaldusi ka paberikandjal. Eelnõuga kohustatakse aga notareid esitama notariaalselt kinnitatud avaldus ja sellele lisatud dokumendid registripidajale notarite elektroonilise infosüsteemi kaudu. Kindlasti ei too nimetatud muudatus kaasa negatiivset mõju

Eelnõu ei suurenda märkimisväärselt äriühingute ja MTÜ-de halduskoormust ega pane ettevõtjatele täiendavaid rahalisi kohustusi.

ettevõtjatele, sest viimastel aastatel on paberikandjatel esitatud avalduste arv olnud üliväike ning

notariaalselt kinnitatud avalduste esitamine jääb notarite, mitte ettevõtjate ülesandeks. Samuti säilib ettevõtjatel võimalus esitada ise notariaalselt kinnitamata avaldus registripidajale läbi ettevõtjaportaali <https://ettevotjaportaali.rik.ee>.

Registrikartoteegi A- ja B-osa ühendamine

Osäühingute ja aktsiaseltside kehtivad üldandmed on praegu kättesaadavad registrikartoteegi B-osast. Seal leiab informatsiooni muuhulgas ettevõtte ärinime, registrikoodi, aadressi, juhatuse liikmete ja aktsia- või osakapitali suuruse kohta. Füüsilisest isikust ettevõtjate (FIE), täis- ja usaldusühingute üldandmed on kättesaadavad registrikartoteegi A-osast. Eelnõuga soovitakse aga registrikartoteegi A- ja B-osad ühendada, sest mõlemad sisaldavad põhimõtteliselt samu andmeid ning järelikult puudub vajadus osade eristamiseks. See tähendab, et tulevikus räägitakse ainult ühest registrikaardist, kust võib leida andmeid nii äriühingute kui FIEde kohta.

Kaubanduskoda koostöös Raadio Kukuga kutsub kuulama saadet **MAJANDUSRUUM** igal laupäeval kell 15.00.

Kordus laupäeva õhtul kell 22.00 ja teisipäeval kell 21.30
ning saated järelkuulatakse internetist.

Raadio Kuku ja Kaubanduskoja koostöös valmiv saade „Majandusruum“ toob kuulajani majanduse aktuaalsed teemad ning kõike huvitavat, mis Eesti majanduses hetkel toimub. Saatejuht on Vallo Toomet.

Eelnevalt nimetatud muudatus võib tekitada küsimusi, kas ettevõtteid ja FIE-d peavad andma omapoolse panuse A- ja B-osa ühendamiseks ning uue registrikaardi moodustamiseks. Vastus on ei. Kuna registrikaardi andmed sisuliselt ei muutu, vaid vahetub nende asukoht kaardil, siis on võimalik muudatusi automaatselt läbi viia.

Kandeavalduse muutmise võimalus

Kehtiva seaduse alusel ei ole lubatud muuta ega täiendada kandeavaldust, kui avaldus on esitatud, kuid registripidaja ei ole veel kandemäärust teinud. Eelnõu teeb ettevõtjate olukorra mõnevõrra soodsamaks: seaduse jõustumisel on ettevõtjal võimalus muuta oma avaldust mõjuval põhjusel kuni kandemääruse tegemiseni või lisada sellele täiendavaid dokumente.

Nimetatud muudatus peaks justiitsministeeriumi hinnangul vähendama puuduse kõrvaldamise või eitavate kandemääruste tegemise hulka. Samuti ei pea avalduse

esitaja tasuma muutmiskande eest täiendavat riigilõivu.

Miinimumtrahv väheneb

Kui ettevõtte jätab äriregistrile esitamata seaduses ettenähtud andmed (näiteks ei esitata tähtaegselt majandusaasta aruannet) või esitab valeandmed, siis võib kohustust rikkunud ettevõttele määrata rahatrahvi. Kehtiva äriseadustiku kohaselt on minimaalne trahvissumma 320 eurot. Selline trahv määr kohaldub nii suurettevõtetele kui ka ühe töötajaga mikroettevõtetele. Ilmselgelt on praegune 320-eurone minimaalne trahv määr ebamõistlikult suur eelkõige väiksemate äriühingute suhtes. Olukorra parandamiseks nähakse eelnõus ette, et miinimumtrahvi suurust vähendatakse 320 eurolt 200 euroni.

MTÜde majandusaasta algus ja lõpp

Lisaks äriseadustikule kavandatakse eelnõuga muudatusi teistes seadustes, muuhulgas mittetulundusühingute seaduses. Eelnõuga

kohustatakse mittetulundusühinguid (MTÜ) ja sihtasutusi (SA) teatama registrile oma põhitegevusalade muudatuse eesmärgiks on parandada andmete täpsust. Praegu määrab tegevusala Registrate ja Infosüsteemide Keskus, kuid selline määramine ei pruugi olla väga täpne. Eelnõuga nähakse ka ette, et MTÜd ja SAd peavad registreerima majandusaasta alguse ja lõpu. Seletuskirjast tuleneb, et muudatuse peamine eesmärk on lihtsustada registripidajate tööd. Praegu peab registripidaja kontrollima iga MTÜ ja SA põhikirja, et teada saada, kas nende majandusaasta aruande esitamise tähtaeg on saanud või mitte.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et äriseadustikus ja teistes seadustes kavandavate muudatuste mõju on ettevõtjate jaoks väheoluline. Eelnõu ei suurenda märkimisväärselt äriühingute ja MTÜ-de halduskoormust ega pane ettevõtjatele täiendavaid rahalisi kohustusi. Pigem võib ülalpool kirjeldatud muudatuste mõju hinnata ettevõtlussektori jaoks positiivseks, mitte negatiivseks. ■

e-äriregister
Registrate ja Infosüsteemide Keskus

Üksleem | Lihtpäringud | Detailpäring | Nimepäring

Otsi äriregistrist:

Ettevõtja nimi | Registrikood | Otsi äriregistrist

e-äriregistrile teabesüsteemis saate teha päringuid juriidiliste tegevuste kohta.

e-äriregistrile teabesüsteemi andmed pärinevad Maa- ja metsandusministeeriumi teabesüsteemist ning kommentaarid lisatakse teabesüsteemi andmetele ajakohaselt ja õigustiku jõuga. Loe rohkem e-äriregistrile teenustest.

e-äriregistrile lepingulised kliendid saavad:

- piiramatut ligipääsu e-äriregistrile teabesüsteemile
- lepinguline klient saab teha päringuid läbi laiendatud otsingumärgi või isiku järgi.
- e-äriregistrile lepingulised kliendid saavad ligipääsu ka e-kinnisvaraandmetele.
- e-äriregistrile lepingulised kliendid saavad ligipääsu ka Euroopa Liidu teabesüsteemile Euroopa Äriregistrile.
- Jätku teabesüsteemile äriregistrile. Vastu DEMO!

Sooovin hakata lepinguliseks kliendiks!

Registrikaart (B-kaart)	Lihtandmed	Üldandmed
TASUTA	TASUTA	0,53 € / 10 krt

Ettevõtte	Majandusaasta	Sidevahendid	Tegevusalad	Seotud liikud	Eksidusloog	Kommentaarid
☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒

Teenustasudele lisandub käibemaks. Endaga seotud ettevõtteid

Eelnõu ja seletuskirjaga saab põhjalikumalt tutvuda Kaubanduskoja kodulehel www.koda.ee.

REISIJATE ÕIGUSTEST

Suvi läheneb ja koos sellega kasvab ka inimeste soov reisida. Reisimisele on tähelepanu pööranud ka Euroopa Komisjon, kes avaldas teatise Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Euroopa nägemus reisijate hüvanguks: Teatis reisijate õiguste kohta kõikide transpordiliikide puhul“. Sellega soovib Euroopa Liit arendada poliitikat, mille eesmärgiks on tagada kõigile reisijatele raudtee-, õhu-, mere-, sisevee-, auto- ja bussitranspordi kasutamisel ühised ja võrreldavad õigused ning kõrvaldada tõkked, mis takistavad kodanikel oma õigusi tõhusalt kasutada.

REET TEDER

Kaubanduskoja esindaja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitees

Jääb mulje, et paljud reisijad ei ole veel täielikult teadlikud oma õigustest või ei tea, kuidas neid vajadusel maksma panna või korrektselt kasutada.

Reisijate kaitse ja nende õiguste tugevdamisega on ELis aktiivselt tegeldud alates 2001. aastast.

Järk-järgult on loodud õigustik, mille eesmärk on tagada kõrge kaitsetase kõigile reisijatele raudtee õhu-, mere-, sisevee-, bussi- ja autotranspordi kasutamisel, et neile reisijatele, sealhulgas puuetega ja piiratud liikumisvõimega inimestele, kehtiksid sarnased õigused ja tingimused kogu Euroopa Liidus.

Kõik need eeskirjad ei ole küll praeguseks jõustunud. Nii jõustuvad vee- ning bussi/autotranspordi eeskirjad alles vastavalt 2012. aasta detsembris ja 2013. aasta märtsis. 2010. aastal käivitas Euroopa Komisjon (EK) ulatusliku kaheaastase kampaania teemal

„Teie reisijaõigused on käepärast“, luues veebilehe ec.europa.eu/passengerrights, kus iga transpordiliiki hõlmavate reisijate õigused on kokkuvõtlikult esitatud kõigis ELi ametlikes keeltes.

Ühistranspordi iseloomustab siiski teabe, pädevuste ja olukordade ebasümmeetria ühest küljest reisijate ja teisest küljest vedajate vahel. Jääb mulje, et paljud reisijad ei ole veel täielikult teadlikud oma õigustest või ei tea, kuidas neid vajadusel maksma panna või korrektselt kasutada. Komisjoni uurin- gutest ja küsitlustest ilmneb, et vaidluse korral, mille väärtus on väiksem kui 1000 eurot, nõuaks hüvitust kohtu kaudu üksnes üks viiest Euroopa tarbijast – seda kohtumenetluste suurte kulude, keerukuse ja kestuse tõttu. Sellele

lisandub veel asjaolu, et EK arvates kohaldatakse liikmesriikides seadusi jätkuvalt erinevalt. See aga tekitab segadust nii vedajate kui ka reisijate seas. Oma uues teatises soovib EK asuda kõrvaldama nii seaduselünki kui ka neid tõkkeid, mis takistavad reisijatel oma õigusi kasutada. Teatises nimetatakse kolme nurgakivi: mittediskrimineerimine; täpne õigeaegne ja kättesaadav teave; viivitamatu ja proportsionaalne abi. Sellest tulenevad kümme järgmist õigust, mis peaksid kohalduma kõigile transpordiliikidele:

1. õigus kasutada transporti diskrimineerimiseta;
2. õigus liikuvusele: lisatasuta juurdepääs ja abi puudega reisijatele ning piiratud liikumisvõimega reisijatele;

3. õigus teabele enne ostu ja reisi eri etappides, eelkõige reisi katkemise korral;
4. õigus reisimisest keelduda (pileti täishinna tagasimaksmine), kui reis ei kulge nii, nagu plaanitud;
5. õigus veolepingu täitmisele reisi katkemise korral (marsruudi muutmine ja ümberbrooneerimine);
6. õigus abile reisi väljumise või ümberistumise pikaajalise hilinemise korral;
7. õigus hüvitisele teatavatel tingimustel;
8. õigus vedaja vastutusele reisijate ja nende pagasi eest;
9. õigus kiirele ja kättesaadavale kaebuste käsitlemise menetlusele;
10. õigus ELi õigusaktide täieulatuslikule kohaldamisele ja tegelikule jõustamisele.

Isegi kui rakendustingimused varieeruvad vastavalt transpordiliigile, on peaeesmärk nende mõistevamaks muutmine, rakendamise tõhustamine ja kontroll kõigi transpordiliikide puhul.

Seda teatist arutab ka Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK). Kokkuvõtlikult võib esile tuua, et EMSK üldiselt toetab EK poolt väljapakutut ja leiab omalt poolt, et kümnet loetletud õigust tuleb täiendada kahe lisaõigusega, nimelt:

1. õigus turvalisusele ja ohutusele; see hõlmab nii transpordivahendi tehnilist ohutust kui reisijate füüsilist turvalisust;
2. õigus teenuse kättesaadavusele ja vedaja poolt tagatava eelteabe vastavuse miinimumstandarditele ülebroneerimise korral.

Lisaks teeb EMSK ettepaneku, mille kohaselt peaksid kõik vedajad kasutusele võtma standardse e-posti aadressi kõigi kaebuste jaoks (kaebused@.....), tingimusel, et võimalikud on ka teised kaebuste esitamise võimalused. Ja vedajatele tuleks kehtestada siduvad maksimaalsed tähtajad vastamiseks.

Saab näha, kuidas ja millal kavandatu tegeliku rakendumiseni jõuab. ■

OLULINE:

- Reisijaõigused on kõigis Euroopa Liidu keeltes toodud aadressil ec.europa.eu/passengerrights.

EUROOPA UUDISED

EUROOPA KOMISJON ANDIS EESTI ELEKTRIJAAAMADELE LOA AJUTISTEKS SAASTEKVOOTIDEKS

Euroopa Komisjon nõustus Eesti, Leedu ja Küprose taotlustega jätkata ELi heitkogustega kauplemise süsteemis (HKS) tasuta saastekvootide eraldamist elektrijaamadele pärast käesolevat aastat. Sellega tehakse nendele liikmesriikidele oluline erand üldreegist, et alates 2013. aastast tuleb elektritootmissektoril osta kõik saastekvoodid enampakkumisel või turult. Aastatel 2013–2019 eraldatakse Eesti, Leedu ja Küprose elektrijaamadele tasuta ligi 35 miljonit saastekvooti. Saastekvootide arv väheneb iga aastaga ja jõuab nullini 2020. aastal. Liikmesriigid kehtestavad ranged seire- ja jõustamiseeskirjad, et tagada saastekvootidega võrdses või suuremaski väärtuses investeeringud elektritootmise moderniseerimiseks. Tasuta saastekvootide väärtus tuleb suunata investeringutesse, millega riigi energiataristut moderniseeritakse ja ajakohastatakse, sealhulgas tehakse investeeringuid uutesse elektrijaamadesse ning energia kasutuse struktuuri ja tarneallikate mitmekesistamiseks ning puhtasse tehnoloogiasse. Investeeringud tuleb ette näha riiklikus kavas.

2009. aastal vastu võetud ELi HKS-i direktiiviga anti kümnele liikmesriigile võimalus taotleda ajutist erandit, mille järgi alates 2013. aastast hakatakse elektritootmissektorile ELi HKS-i saastekvootide eraldama ainult enam-

pakkumisel müümise kaudu. 2011. aasta septembris esitasid Bulgaaria, Küpros, Tšehhi Vabariik, Eesti, Ungari, Leedu, Poola ja Rumeenia taotlused ajutisteks saastekvootideks. Komisjon on heaks kiitnud Küprose, Eesti ja Leedu taotlused, ülejäänud viie liikmesriigi taotluste hindamine jätkub ja lõpetatakse enne suvevaheaega.

Rohkem teavet ELi HKS-i kohta:
http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/index_en.htm

ELI KEVADPROGNOOS 2012-2013: EESTI EKSPORT TAGASIHOIDLIK, KASVU TOETAB SISENÕUDLUS

Pärast järsku SKP langust 2011. aasta lõpus ilmutab Eesti majandus taas positiivseid märke. Lisaks osutavad jaekaubanduse ja tööstustoodangu näitajad 2012. aasta algusest kasvu kiirele taastumisele.

ELi majanduses tervikuna on praegu hinnangute kohaselt kerge langus. Kuigi ebakindlus majandus- ja finantsväljavaadete suhtes on endiselt suur, on tugevate poliitiliste meetmete ja EL institutsioonilise raamistiku märkimisväärse parandamise tulemusena 2012. aasta alguses vähenenud pinged finantsturgudel. Ka usaldus on teataval määral stabiliseerunud ja peaks prognoosiperioodi jooksul veelgi suurenema. Eesti jooksevkonto, mis alates 2009. aastast on püsitud ülejäägis, muutub tõenäoliselt taas negatiivseks. Kauban-

dusbilanss võib 2012. aastal halveneda ühe protsendi võrra nõrka ekspordinäitajate ja suure sisenõudluse koosmõjul. 2013. aastal peaks SKP aga kasvama 3,8% võrra, kuna sisenõudlust toetab taastuv ekspordikasv.

Tööpuudus püsib prognoosiperioodil eeldatavasti kõrge – Eestis ja euroalal 11%, ELis 10%. Eelarve tugevdamine peaks jätkuma kogu ELis, kuid Eesti valitsemis-sektori eelarve puudujääk on endiselt väiksem kui ELis üldiselt: 2012. aastal Eestis 2,4%, ELis 3,3% ja euroalal veidi alla 3%. Surve riigi rahandusele suureneb siiski ka Eestis, kuna majanduskasv on tagasihoidlik ja võetud on märkimisväärseid investeerimiskohustusi.

ELi majanduse järkjärguline elavnemine algab prognooside kohaselt aasta teisel poolel ning kiireneb 2013. aastal. Sellest hoolimata jääb see eeldatavasti tagasihoidlikuks, sest mitmed tegurid piiravad jätkuvalt sisenõudlust.

Üksikasjalik aruanne on leitav:
http://ec.europa.eu/economy_finance/eu/forecasts/2012_spring_forecast_en.htm

EUROOPA LIIDU ÜLEVADE NÄITAB HEITKOGUSTE VÄHENEMIST 2011. AASTAL

ELi heitkogustega kauplemise süsteemis (HKS) osalevate käitiste heited vähenesid liikmesriikide registrite andmetel möödunud aastal rohkem kui 2%. Ettevõtted on Euroopa Liidu HKS-i eeskirju väga hästi täitnud. Vaid

alla 1% süsteemis osalevatest käitistest ei tagastanud saastekvoote õigeks ajaks, 30. aprilliks 2012. Enamasti on need väikesed käitised ning nad moodustavad kokku vähem kui 1% Euroopa Liidu HKS-iga hõlmatud heitkogustest. 98% käitistest esitas tõendatud heitkoguste andmed 2011. aasta kohta õigeaegselt.

Lisainfo aadressil:
<http://ec.europa.eu/environment/ets/>

AVALIK ARUTELU EUROOPA LIIDU KODAKONDSUSE JA TULEVIKU-SUUNDADE ÜLE

Euroopa Komisjon kutsus ELi kodanikke osalema komisjoni seni suurimas avalikus arutelus järgnevate aastate poliitilise tegevuskava ja Euroopa tuleviku üle.

„Kakskümmend aastat pärast ELi kodakondsuse loomist väikses piirilinnas Maastrichtis peame ühise Euroopa idee uut hoogu andma – ja peame seda tegema oma kodanikke otseselt kaasates,“ sõnas Euroopa Komisjoni asepresident ja esimene ELi kodakondsuse volinik Viviane Reding. Asepresident Reding: „Euroopa Liit on olemas oma kodanike pärast ja nende jaoks. Inimesed ootavad Euroopalt konkreetseid tulemusi, ning odavamate rändlustasude, kuriteoohvrite õiguste parema kaitse ja internetiostude lihtsustamise näol me just seda neile pakume.“

Arutelu toimub enne 2013. aastat, mis on kuulutatud Euroopa kodanike aastaks ning saadud tagasisidet kasutatakse komisjoni poliitilise tegevuskava koostamisel ja see võetakse aluseks täpselt aasta pärast (9. mail 2013) esitatavale ELi kodakondsuse aruandele.

Lühikese küsimustiku kodanike õiguste ja Euroopa tuleviku kohta saab järgneva nelja kuu jooksul (9. maist kuni 9. septembrini) internetis täita aadressil.
http://ec.europa.eu/justice/opinion/your-rights-your-future/index_et.htm

ERASMUSE UUS REKORD: ÜLIÕPILASVAHETUSTE ARV ON KASVANUD 8,5%

Kakskümmend viis aastat tegutsenud Erasmusel on saanud ELi tuntum programmi ja maailma edukaim üliõpilasvahetuste programmi. 2010/11. õppeaastal anti välismaal õppimiseks või koolituse saamiseks Erasmusel stipendium enam kui 231 000 üliõpilasele. See on uus rekord ja eelmise aastaga võrreldes on stipendiaatide arv suurenenud 8,5%.

Euroopa Komisjoni hariduse, kultuuri, mitmekeelsuse ja noorte volinik Androulla Vassiliou: „Sel aastal oma 25. sünnipäeva tähistav Erasmusel programm on Euroopa Liidu üks suurimaid edulugusid. Arvud räägivad iseendi eest – ja oleksid võinud olla suuremadki, kui meil oleks olnud vahendeid kogu nõudluse rahuldamiseks.“

Programmi fookuses on keeleõpe, kohanemisvõime, kultuuriteadlikkus ja juhiomadused ning nõnda annab Erasmus noortele elutähtsaid oskusi, et suurendada nende võimalusi tööturul ja hoogustada enesearendamist. Nüüdseks on programmiga liitunud 33 riiki: ELi 27 liikmesriiki, Horvaatia, Island, Liechtenstein, Norra, Türgi ja Šveits.

Lisainfo aadressil:
http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc80_en.htm

EUROOPA KOMISJON TEGI ETTEPANEKU VAUTŠEREID KÄSITLEVATE KÄIBEMAKSUEESKIRJADE ÜHTLUSTAMISEKS

Euroopa Komisjon tegi ettepaneku ajakohastada ELi käibemaksueeskirju, et tagada igat liiki vautšerite ühtne käsitlemine käibemaksu seisukohast kõigis liikmesriikides. Vautšerituru maht Euroopa Liidus on üle 52 miljardi euro aastas. Ettemakstud kommunikatsiooniteenused hõlmavad ligikaudu 70% vautšeriturust, oluline osa on ka kingivautšeritel ja allahindlusvautšeritel.

Vautšereid käsitlevate riiklike käibemaksueeskirjade erinevused muudavad turu paraku küllaltki ebatõhusaks. Ühtse turu eeliste ärakasutamise asemel seisavad ettevõtjad silmitsi topeltmaksustamisega ja raskustega äritegevuse piiriüleisel laiendamisel. Uute eeskirjade eesmärk on sellised probleemid lahendada. Uued eeskirjad peaksid jõustuma 1. jaanuaril 2015.

Lisainfo aadressil:
http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/vat/key_documents/legislation_proposed/index_en.htm

EUROOPA TURULE JÕUAB JÄRJEST VÄHEM OHTLIKKE TOOTEID

Tänu Euroopa Liidu kiirhoiatussüsteemi RAPEX järjest tõhusamale toimimisele avastatakse ohtlikud tooted varem ja need eemaldatakse kiiremini ELi turult. See prot-

sess hõlmab riskide tuvastamist juba algetapis, paremat riskide hindamist ja tihedat koostööd ELi ametiasutuste, eelkõige tolliasutuste vahel, et teha kindlaks võimalikud riskid toodete sisenemis-kohtades.

Kõige rohkem RAPEX-i teateid, st üle poole kõikidest ohtlike toodete teadetest, esitati Hiina kohta. Siiski võib siin täheldada langustendentsi – 58%-lt 2010. aastal 54%-ni 2011. aastal. 19% (293 teadet) teadetest puudutas Euroopa päritoluga tooteid. Muude riikide toodete kohta esitati 15% teadetest. 8% teadetest oli tundmatu päritoluga toodete kohta (sama näitaja oli 2004. aastal 23%, mis osutab pidevale langusele ja tõhusamale tuvastamisele).

Kõige rohkem teateid esitati riiete ja tekstiilitoodete kohta (423 teadet lämbumise ja nahaärrituse ohu kohta), neile järgnesid mänguasjad (324 teadet peamiselt lämbumise ohu kohta), mootorsõidukid (171 teadet vigastusohu kohta), elektriseadmed (153 teadet elektrilöögi ohu kohta) ja kosmeetikatooted (104 teadet keemiliste riskitegurite kohta), mis moodustavad kokku 74% kõikidest 2011. aastal esitatud teadetest tõsist ohtu kujutavate toodete kohta.

Lisainfo aadressil:
http://ec.europa.eu/consumers/safety/news/index_en.htm

EUROOPA KOMISJON TOETAB KESKKONNA-SÕBRALIKE LAHENDUSTE TURULETOOMIST

Euroopa Komisjon käivitab 34,8 miljonit eurot maksva konkursi ökoinnovatsiooni projektide toetamiseks. Uute keskkonnaprojektide

turuletoomiseks võivad rahastamist taotleda ettevõtted ja ettevõtjad kogu Euroopast.

Oodatakse taotlusi, mis on seotud ökoinnovatiivsete toodete, tehnika, teenuste ja protsessidega ja mille eesmärk on vältida või vähendada keskkonnamõju või millega toetatakse ressurside optimaalset kasutamist. Taotlusi saab esitada kuni 6. septembrini 2012 ning rahastamiseks valitakse välja ligikaudu 50 projekti.

Selleaastase konkursi viis eelvaldkonda on materjalide ringlusevõtt, vesi, säästvad ehitusmaterjalid, keskkonnasäästlik ettevõtlikus ning toiduainete- ja joogisektor.

Konkurss pakub kaasrahastamist, millega võib katta kuni 50% projekti kuludest. Sel aastal on kavas toetada ligikaudu 50 uut projekti. Ökoinnovatsiooni rahastatakse konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi kaudu ning aastatel 2008–2013 on selleks ette nähtud ligikaudu 200 miljonit eurot. Sellega toetatakse end tehnoloogiliselt õigustanud tooteid, mis aitavad Euroopa loodussuursuse paremini ära kasutada.

Lisainfo aadressil:

http://ec.europa.eu/environment/eco-innovation/index_en.htm

EUROOPA PÄEVA ORIENTEERUMIS- MÄNGUS OSALES 4000 INIMEST

Ligi 4000 inimest osales 12. mail Euroopa päeva orienteerumismängus, mille peaauhinna – 1000 euro suuruse reisitšeki Euroopa külastamiseks – võitis 23aastane Heiki Lusti.

Kokku loositi Taani suursaadiku Uffe Balslevi eestvedamisel välja 28 auhinda, mille panid välja

Euroopa Komisjoni Eesti esindus ja liikmesriikide saatkonnad. Lisaks loositakse mängijate vahel välja 400 Lennusadama piletit, mis saadetakse võitjatele koju koos orienteerumismängu passiga.

Euroopa päevaga tähistatakse Euroopa Liidu sünnipäeva, milleks loetakse 1950. aasta 9. maid, mil Robert Schuman esitas nn Schumani deklaratsioonina tuntud Euroopa ühendamise idee. Euroopa päev kuulub koos Euroopa Liidu lipu, hümniga, moto ning ühisrahaga Euroopa Liidu sümbolite hulka. Eestis korraldab Euroopa päeva üritusi Euroopa Komisjoni esindus Eestis koos Euroopa Parlamendi Infobürooga. 2012. aasta Euroopa päev keskendus tegusale vananemisele ja põlvkondadevahelisele sidususele. Kõigi võitjatega võetakse ühendust, samuti saab orienteerumismängu tulemustega tutvuda leheküljel www.euroopapaev.ee.

(Allikas: Euroopa Komisjoni esindus Eestis)

Lisainfot leiab
Kaubanduskoja kodulehelt
www.koda.ee rubriigist
„Euroopa Uudised“.

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA ARBITRAAŽIKOHTU TEGEVUSE 20 AASTAT

Selle aasta märtsis möödus 20 aastat esimese arbitraažikohtu tegevuse algusest Eestis.

ASKO POHLA

Arbitraažikohtu nõukogu esimees,
Advokaadibüroo Pohla ja Hallmägi
vandeadvokaat

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Presiidiumi 03.03.1992. aasta otsusega kinnitati Arbitraažikohtu reglement. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Arbitraažikohus (Arbitraažikohus) loodi küll juba 14. augusti 1991. aasta seaduse „Eesti-Kaubandus Tööstuskoja Arbitraažikohtu kohta“ alusel ning see jäi ka 2006. aastani Eestis ainukeseks vahekohut reguleerivaks siseriiklikuks õigusaktiks. Nimetatud seadusega sätestati õiguslikud alused traditsiooniliselt

kaubandus-tööstuskodade juures tegutseva arbitraažikohtu tegevuseks, muuhulgas sätestati, et Arbitraažikohtu reglement töötatakse välja ÜRO Rahvusvahelise Kaubanduse Õiguse Komisjoni (UNCITRAL) Arbitraaži reglemendi alusel. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Presiidiumi 03.03.1992. aasta otsusega kinnitati Arbitraažikohtu reglement, mis oli tõepoolest koosõlas UNCITRAL-i Arbitraaži reglemendi peamiste sätetega.

Enamikes riikides tegutsevad ajalooliselt olulisemad alalised arbitraažikohtud just nimelt kaubandus-tööstuskodade juures, omades sellisel viisil suuremat sidet koja liikmetega ja ettevõtjatega teravikuna, ning omades üldisemalt ka suuremat autoriteeti ühiskonnas. Sellest põhimõttest otsustati lähituda ka Eestis selle taasiseseisvumise perioodil.

Tänane Arbitraažikohus tegutseb alaliselt Kaubanduskoja juures, olles Kaubanduskoja struktuuriüksus.

Täna tegutsevad veel mõned alalised vahekohtud. Tallinna Väärt-paberibörsi Vahekohus on spetsialiseerunud vahekohus, mis lahendab ainult väärt-paberibörsi osaliste vahelisi vaidlusi. Alalistest vahekohtutest võib nimetada veel näiteks osauhingut Eesti Vahekohus ja Eesti Notarite Koja Vahekohut, kuid need ei oma sellist ajaloolist traditsiooni ja kogemust nagu Arbitraažikohus.

Arbitraažikohus on pidevalt jälginud ja analüüsinud vahekohtu õigusliku regulatsiooni olukorda Eestis. 1995. aastal moodustati Arbitraažikohtu ettepanekul Justiitsministeeriumi poolt töögrupp Eesti vahekohtu seaduse väljatöötamiseks ning 1997. aastaks oli valminud UNCITRAL-i mudelseaduse alusel väljatöötatud Eesti vahekohtu seaduse eelnõu. Seejärel otsustati Justiitsministeeriumis, et eraldi vahekohtu seadust ei ole vaja, vaid vahekohut reguleerivad sätted tuleks lülitada uude tsiviilkohtumenetluse seadustikku (TsMS). Arbitraažikohus esitas korraldult ettepanekuid seaduseelnõu täiendamiseks vahekohtu osas. TsMS-i täiendamiseks on tehtud ettepanekuid ka viimastel aastatel. Need ettepanekud on olnud suunatud arbitraažimenetluse edasiarendamisele.

Lepinguvabaduse põhimõttest lähtudes ning TsMS § 9 kohaselt võib tsiviilasja poolte kokkuleppel anda lahendada vahekohtule, kui seadusest ei tulene teisiti (näiteks TsMS § 718 lg 2 keelab lahendada vahekohtus eluruumi üürilepingust ja töölepingust tulenevat vaidlust). Arbitraažikohus on veendunud, et vaidluste lahendamisel Arbitraažikohus on olemas Eestis edasine perspektiiv, sest möödunud 20 aastat on kinnitanud, et arbitraažimenetlusel on eeliseid rohkem kui puudusi.

Jätkuvate eelistenähtude võib välja tuua järgmised:

- Arbitraažimenetlus toimub tunduvalt kiiremini võrreldes kohtumenetlusega, näiteks Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Arbitraažikohtu menetluses peab tegema lõpliku otsuse hiljemalt 6 kuu jooksul arvates hagiastja materjalide üleandmisest vaidlust lahendavale arbitraažikohtule. Enamikel juhtudel tehakse lõplik otsus 4-5 kuu jooksul. Lähiajal on kavas täiendada reglementi võimalusega rakendada kiirmenetlust, kus otsus tuleb teha 3 kuu jooksul;
- Pooled saavad ise osaleda arbitraažikohtu moodustamisel, valides arbiterideks pädevad ja vastavat kogemust omavad juristid. Kui tekib vajadus arbiteri määramiseks Arbitraažikohtu poolt, siis määratakse selleks juba varasemat suurt kogemust omav arbiter, eesistujaks aga tihti tunnustatud kohtunik;
- Suuremate summade hagemisel on vähemalt veel täna Arbitraažikohtu arbitraažimaks väiksem kui riigilõiv, mis tuleb tasuda kahes kohtuastmes hagi esitamisel kohtusse. Kuna lõplik otsus tehakse kiiremini, siis on üldjuhul ka advokaadikulud väiksemad;

- Vahekohtu otsuste täitmine 142 välisriigis on põhimõtteliselt tagatud New Yorgi 1958. aasta konventsiooniga.

Esitame ka veidi statistikat Arbitraažikohtu kohta:

- Viimase 12 aasta jooksul (alates 2000 aastast) on keskmiseks laekunud hagiavalduste arvukus olnud 24 avaldust aastas, kuid näiteks 2002, 2005 ja 2009 aastal laekus 30-35 avaldust;
- Samal perioodil on keskmiseks rahaliste nõuete suuruseks aastas olnud 5,86 miljonit eurot;
- Samal perioodil jaotusid meie menetluses olnud vaidluste pooled järgmiselt (keskmiselt aasta lõikes): 6 korral üks pooled välisriigist ja 18 korral mõlemad pooled Eestist (üldse on olnud ka üks vaidlus, kus kõik pooled olid välisriigist);
- Samal perioodil on pooled olnud lisaks Eestile veel Lätist, Leedust, Vene Föderatsioonist, Soomest, Rootsist, Poolast, Itaaliast, Valgevenest, Prantsusmaalt, Saksamaalt, Ukrainast ja Neitsisaartelt.
- Samal perioodil on vaidlused puudutanud järgmisi lepinguid: kaupade ostu-müügi lepingud, aktsiate ostu-müügilepingud, teenuste osutamise lepingud (sh ehitus, transport, õigusabi), erastamislepingud, üürilepingud, hoonestusõiguse lepingud, laenulepingud, seltsingulepingud, käenduslepingud ja operaatorlepingud;
- Samal perioodil on kohtu poolt tühistatud ainult üks lõplik otsus ja 2 vaheotsust seoses arbitraažikohtu jurisdiktsiooniga (ühel juhul leidis kohus, et on jurisdiktsioon, teisel juhul, et mitte).

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Arbitraažikohus on olnud arbitraažimenetluse eestvedaja viimased

20 aastat ja on valmis seda tööd jätkama. See saab olla edukas aga ainult koostöös meie arvuka juristkonnaga, eriti advokaatidega ja teiste õigusnõustajatega, kuid ka arvukate ettevõtete ja asutuste juristidega.

Sellise koostöö arendamiseks toimus 18. mail 2012 aastal Tallinnas Teine Rahvusvaheline Arbitraažikonverents, mis oli pühendatud Arbitraažikohtu 20. aastapäevale ja arbitraažikohtu ja kohtu omavahelisele seostele. Konverentsi avasid justiitsminister Kristen Michal, Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor Mait Palts ja Riigikohtu Tsiviilkolleegiumi esimees Ants Kull.

Eesti juristidele pakuti ka huvitavaid ettekandeid vahekohtumenetluse korraldusest Eesti lähimate naabrite juures – Lätis, Leedus, Vene Föderatsioonis, Soomes ja Rootsis. Ettekannetega esinesid Soome Kaubanduskoja Arbitraažinstituti, Stockholmi Kaubanduskoja Arbitraažinstituti, Vene Föderatsiooni Kaubandus-Tööstuskoja Rahvusvahelise Arbitraažikohtu, Läti Kaubandus-Tööstuskoja Arbitraažikohtu ja Viilniuse Rahvusvahelise Arbitraažikohtu esindajad.

Kohal olid ka mitmed meie naabrite kaubandus-tööstuskodade juures tegutsevate arbitraažikohtute juhid – Vene Föderatsiooni Kaubandus-Tööstuskoja Rahvusvahelise Arbitraažikohtu president professor Aleksei Kostin ja Läti Kaubandus-Tööstuskoja Arbitraažikohtu president Ziedonis Udris.

Meie Arbitraažikohus on valmis ka edaspidi olema arbitraažimenetlusele sobiv ja usalduslik koht nii Eesti siseriiklikes kui rahvusvahelistes vaidlustes ning Eesti ettevõtjatel on samas võimalus Arbitraažikohtu teenuseid laiemalt kasutada. ■

KODULEHE EHITAMINE NETITEENUSTEGA

Üha rohkem veebilehti ehitatakse lihtsate netipõhiste tööriistadega nagu Edicy või Squarespace. Netipõhine tähendab seda, et kodu teenus on kasutatav brauseriga üle interneti.

TÕNU RUNNEL
Edicy tegevjuht

Erinevalt vanadest lahendus-
test ei puutu klient nende töö-
riistade juures kokku ei serverite
seadistamise, tarkvara installimise
ega süsteemi hooldamisega. Need
on inimlikud, IT-vabad tööriistad.

Edicy eripära

Edicyga saab igaüks kodulehe ehitam-
isega ise hakkama – valib sobiva
kujunduse, loob saidi struktuuri, si-
sestab tekstid, pildid, kaardid, videod
ning tõlgib asjad asjakohastesse

keeltesse. Erakordseks teeb Edicy
see, et selle visuaalne jalajälg on
minimaalne. Klient haldab kõike otse
kodulehe peal, mitte kusagil admin-
istreerimisvaadetes. Ainsad osku-
sed, mida Edicy kasutajalt ootab, on
väike kogemus Wordi ja mõne
brauseri käsitlemisel.

Netipõhiste tööriistade arendajad
hooldavad ise kogu IT-poole ja
tööriistade edasiarenemise eest.
Nii on näiteks Edicy peale ehitatud
saidid automaatselt optimeeritud

otsimootorite jaoks ning mobiilsete
seadmetega vaatamiseks. Iganä-
dalased Edicy uuendused jõuavad
kõigi kasutajateni ilma, et nad mi-
dagi omaltpoolt tegema peaks.

Vanakooli lähenemine

Siiski ehitavad paljud veebifirmad
klientide kodulehti veel vanaviisi –
iga sait seadistatakse eraldi, uuen-
dused ja hooldus tehakse käsitsi ja
itimees peab alati käepärast ole-
ma. On juhtumeid, kus see võibki

SEMINAR:

TULE JA ÕPI KA EDICYD KASUTAMA

Korraldame 12. juunil se-
minari, kus tutvustame
Edicyd ning näitame, kui-
das ehitada ettevõttele
hea, toimiv ja turundus-
keskne koduleht – sõitu-
mata sellest, kas teha see
Edicy või mõne muu plat-
vormiga.

Lisainfo:
Seminari programm on
Kaubanduskoja kodulehel
www.koda.ee

mõistlik asjaajamine olla – näiteks suurte veebipoodide korral või siis, kui klient ise on tarkvaraarendaja. Enamasti on see aga kliendi aja ning ajurakkude raiskamine.

2000ndate keskpaiku arendas iga veebiagentuur veel omaenda sisuhaldustööriistu. Neid müüdi kõigile klientidele koos kodulehega keskel läbi 10 000 kroonise litsentsitasu eest. Kvaliteet oli nõrk, uuendusi tavaliselt ei tehtud, hooldamine oli kulukas, tööriistad olid pooleldi kasutatavad.

Tänaseks on olukord vähemalt veidi parem. Agentuurid lülituvad järjest ümber sellistele laialtlevinud tööriistadele nagu Wordpress, Joomla või Drupal. Kvaliteet on palju parem ja iga arendaja oskab nendega tööd teha. Selliselt on kodulehed aga jätkuvalt kulukad hooldada, uuendada ning keerukad kasutada. Endiselt tuleb kliente koolitada ning itimees peab uuendusteks ja hoolduseks vahetevahel olemas olema.

Miks on netiteenused paremad?

Netiteenustel põhinevad veebiehituse tööriistad on ratsionaalsamad:

- Need ei maksa peaaegu midagi.
- Tehniline pool on seadistatud ja nähtamatu.
- Uuendused on automaatsed.
- Tööriistad on lihtsamad kasutada.

Just nendel põhjustel pöörduvad IT-kauged inimesed netiteenuste poole, et omal jõul veebilehed valmis ehitada. Kui soovitakse veidi keerukamat kodulehte luua – näiteks unikaalse disainiga, siis on iga veebiagentuur võimeline selle Edicy peale ehitama sama lihtsalt kui näiteks Wordpressile. Boonusena pääseb klient aga keeruliselt kasutatavast tööriistast ja vastutusest IT-süsteemide osas. ■

KÕIGEPEALT RÜNDAME,

SIIS VAATAME, MIS EDASI SAAB

Võib-olla ongi ainus viis ise ettevõtja olla, et mõista, kui tähtis on kriitika, mis ei pane sind paika, vaid toetab ja aitab edasi.

TAIVO PAJU
Director Media

Mõni nädal tagasi tekkis Facebooki postitus ühelt tuntud konsultandilt, kes kritiseeris Olerexi selle eest, et nende tanklates pakutav kohv pole tehtud ubadest. Selle kirjutise toon oli üsna terav, aga vähemasti oli see aus: kohv sellele mehele tõesti ei maitsenud ja papptops oli ka ebamugav. Ja üks iga konsultant peab ennast ju ka reklaamima.

Kummastav aga oli see, mis nüüd järgnes. Hulk inimesi saatis teele oma kommentaarid, mille võib kokku võtta ühe lausega: ma küll ise ei tea... aga no küllap see kohvivarik on Olerexis ikka tõeline jama.

Ma pole Olerexi kohvi joonud ega selle firmaga kuidagipidi seotud. Aga mul kihvatas sees neid postitusi lugedes. Kust võtavad need inimesed õiguse niimoodi ühele firmale sisse sõita, kui neil puudub isiklik kogemus? Kuidas nad võtavad selle mina-tean-kõike tooni?

Tõsi, Statoil on tõepoolest oma söögi ja joogiga lati kõrgele tõstnud. Aga Statoil ongi muutunud pigem kiirtoidurestoraniks-mugavuspoeks. Olerex on endiselt tankla.

Kohv kohviks. Küsimus on tegelikult ju tagasisides, täpsemalt selles, kuidas me tagasidet saame. Me kõik vajame oma tööle ausat tagasisidet nagu õhku, et areneda,

et mängust mitte välja kukkuda. Aga samas võtame seda vägagi isiklikult, kui keegi meie pingutused lihtsalt maha teeb. Veidi rohkem positiivsust, palun!

Tänavuse Pärnu turunduskonverentsi üks toredamaid ettekandeid oli ettevõtja Karoli Hindriksilt, kelle viimane suur projekt oli Fox Life'i, Fox Crime'i ja National Geographicu telekanali käivitamine Eestis. Muuhulgas mainis ta üht olulist asja, mis ettevõtlusega seotud nagu sukk ja saabas: pidevat võitlust iseendaga olukorras, kui asjad ei lähe nii, nagu plaanitud; kui eelarved on lõhki ja edu ei paista kusagilt. Ta kasutas kauase HP innovatsioonijuhi Phil McKinney tabavaid sõnu. „Ettevõtja kõige suurem katsumus on see, et ta peab igal hommikul ärgates kõigepealt üle saama oma kõhklustest iseenda ja oma idee suhtes.”

Võib-olla ongi ainus viis ise ettevõtja olla, et mõista, kui tähtis on kriitika, mis ei pane sind paika, vaid toetab ja aitab edasi. Nii et andkem alati kõigile nii palju tagasisidet kui vähegi võimalik. Kuid nõnda, et see ei tunduks teerulliga ülesõitmisena.

Aga vähemalt tekkis mul huvi Olerexist ühel päeval läbi käia ja vaadata, mis värk selle kohviga siis on.

Alustame seekordses Teatajas uut rubriiki „Terves kehas terve vaim“, mille eesmärgiks on julgustada- inspireerida ettevõtteid ja nende töötajaid lisaks vaimsele aktiivsusele ka pisut enam oma füüsilise eest hoolt kandma. Selleks ei pea ilmtingimata olümpiaklassi sportlaseks hakkama – piisab ka heas seltskonnas kiiremast kõnnist, matkamisest vms. Teenib see ju lisaks ka töötajate ühtsustunde ja meeskonnavaimu loomise eesmärki.

TEE OMA KOLLEKTIIVIS

VAHELDUSEKS MIDAGI HULLUMEELSELT

„**M**ie ettevõttes küll sportlike inimesi ei ole.“ „Meil on teised väljundid.“ Need on paar levinumat väidet, mida kuuleme ettevõtetega suheldes. Kuidas siis nii? Kultuuriministeerium väidab, et regulaarselt tegeleb liikumisharrastusega iga kolmas eesti-maalane. Seega on suur tõenäosus, juhul kui teie ettevõttes töötab rohkem kui kaks inimest, et te ajate jama.

Teatud mõttes arusaadav. Kui meie ettevõtetega suhtleme, siis kahel juhul kolmest satume ju meiega inimese otsa, kes pole aktiivne liikuja ja kes petab ennast sellega, et uuest aastast hakkab temagi aktiivseks. Tõenäoliselt soovib ta vestluse lihtsalt kiiresti lõpetada,

sest tal on järgmisel päeval aru- ande tähtaeg vms.

Loomulikult võib mõista valesti ka sõna sportlik. Kas tähistame sellega inimest, kes nädalast nädalasse erinevatel rahvaspordiüritustel stardis on? Või kedagi, kes kuulub koguni mõnda spordiklubisse? Või hoopis isikut, kes igal võimalusel, pärast tööpäeva jooksurada või spordiklubi külastab?

Aga mõned mõtted, kuidas pakku- da inimestele midagi erilist selleks, et tiimi kokku liita ja tekitada side- meid, mis ainult tööjuures suhel- des nii kergesti tekkida ei saa.

Hea näide on 2011. aasta talvel enne Tartu Maratoni Tallinnast

teele läinud SEB Ekspeditsioon. Tol korral tehti maratoni korraldajate poolt mulle huvitav ettepanek pan- na kokku tiim, kes alustaks Tallin- nast suuskadel ja sõidaks välja Otepääle, Tartu Maratoni starti ning seejärel läbiks ka maratoni.

Tegemist ei ole just päris tava- pärase ettepanekuga. Väljakutse sai seetõttu vastu võetud. Alus- tasin tiimi kokkupanemist. Saatsin missioonikirjelduse mõningatele ettevõtetele, kellega me aktiivse- malt koostööd teeme. Tuli hulk äraütlevaid vastuseid, mis samas „hulludele“ edu soovisid, kuid tuli ka piisavalt positiivseid vastuseid. Saime kokku üheksa erinevas füüsilises vormis inimest, kes olid valmis suusad alla panema ja

MARTI SOOSAAR
Eesti Firmaspordi Liit

Pildil: Ekspeditsioon on kolmanda päeva hommikul Tartu ääres korra- ks hoo maha võtnud, et enne Otepää poole suundumist pilti teha.

meiega Ekspeditsioonile startima. Kõik igapäevaselt tööl käivad inimesed, kuid valdavalt erinevatest ettevõtetest. Samuti tuli meile appi 4 vabatahtlikku, kellest kaks olid tiimi saateautos, üks aitas suuski ette valmistada ja üks vedas mootorsaaniga jälge suusatajate ees.

Võite arvata, et ettevalmistused selleks seikluseks polnud päris tavapärased. Kes oleks võinud arvata, et nii raske on mootorsaaninomanikke veenda, et on täiesti ohutu anda oma kallis saan seiklejate kätte, kes tahavad sellega Tallinnast Otepäele sõita, et maantee ääres suusajälge vedada? Kuidas oleksin ma pidanud teadma seda, et jäljevedamiseks saanikulgule pandud raskused, mis olid tegelikult jõusaali kangikettad, kaotavad sedavõrd oma kaubandusliku väärtuse, et neid tagastada on piinlik. Arvata võis küll seda, et mõnele matkajale käib ettevõtmine üle jõu ja mõned katkestajad tulevad, kuid loomulikult ei uskunud me plaani tehes, et ilm on pidevalt 20 ja 30 miinuskraadi vahel. Seetõttu pidid teisel päeval külmasaanud varvaste tõttu katkestama veel kaks matkajat, sealhulgas ka mina ise.

Loomulikult toimus palju palju põnevaid ja ettenägematuid seiku, mille käigus meie tiim kasvas tugevasti kokku. Kõik ekspeditsioonilised said tegelikult selle hullumeelse retke käigus headeks sõpradeks ja see läbikäimine jätkub tänaseni, juba poolteist aastat.

Meie „suusahullude“ seltskonnast kasvas seetõttu välja ka täiesti vabatahtlikult uus liider, kes mõtles välja uue hullu ettevõtmise. Eelmisel aastal meiega viimasel hetkel liitunu on sel aastal sama seltskonna ees uue ja veelgi hullema ettevõtmise vedajaks, mille käigus stardime juuni lõpus jalg-

ratastega Tallinnast ning jõuame Tour de France'i lõpupäevaks väikese ringiga Pariisi. Teele jääb pool Euroopat, kokku umbes 3500 km jagu. Plaanime teekonnal vallutada mõned suuremad mäed ning teada saada, kas see, mida profid ratastel korda saavad – kolm nädalat järjest pikad päevad sadulas – on keskmisele inimeselegi saavutatav. Mis meid ees ootamas, seda me täpselt ei tea. Nagu ka seda, kas tegemist on üldse meie jõukohase ettevõtmisega. Ettevalmistused on igatahes lõpusirgel ja ma usun, et hoolimata raskustest tiim siiski jõuab Pariisi.

Sellist kolmenädalast eksperimendi ma veel ei julgeks soovitada ühelegi ettevõttele. Vaatame, kuidas meie tiim selle üle elab. Kuid kogemused möödunud aastast ütlevad, et väiksemadki väljakutsedki töötavad teie ettevõttes edukalt ja rutiini mürdavalt.

Miks mitte panna töökollektiivis kokku seltskond, kes läheb mõnele jooksumaratonile, Vasalopetile suusatama, Tristar triatlonile Pühajärvele või Kreetale telkidega mägedesse matkama. Lihtsamaks sportlikuks väljakutseks võib olla aktiivsete inimestega kaasa löömine Eesti Ettevõtete Suvemängudel Roostal. Mis iganes hea mõte-väljakutse pähe tuleb.

Uskuge mind, et sellistel ettevõtmistel tekib märksa tugevam meeskonnatunne, kui firma jõulupeol või suvepäevade tantsuõhtul. Sellisel ettevõtmisel aktiivsed kaasalööjad on teie ettevõtte kõige väärtuslikumad inimesed. Pange vaid pea tööle ja loomulikult alati, kui tekib hea mõte, mida soovite kontrollida, siis olen alati valmis kaasa mõtlema, kui võtate ühendust marti@firmasport.ee.

Lennukaid mõtteid ja edukat teostust teile! ■

CHRISTA TORM
EASi ekspordinõunik
Stockholmis

KUIDAS SISENEDA ROOTSI TURULE,

PRAKTILISED SOOVITUSED

Ettevõtte, kel on konkreetne huvi Rootsi turule tulla, peab olema valmis sihtturgu hoolikalt tundma õppima, ennast turustama ja mitmeid kordi Rootsi potentsiaalseid partnerid/kliente külastama. Kindlasti on seda lihtsam teha palgates müügiesindaja, kes valdab rootsi keelt ja tunneb turgu.

- Alusta ekspordiplaaniga ja õpi tundma Rootsi turgu omas valdkonnas. Soovitan lugeda ekspordi käsiraamatut „Jah ekspordile!“, mis sisaldab Eesti ettevõtjate kogemusi Skandinaavia turgudel.
- Kui eeltöö on tehtud ja oled endale selgeks teinud, mis on sinu eelised võrreldes kohalike ettevõtetega, on aeg välja selekteerida potentsiaalsed kliendid/koostööpartnerid. Vali esmalt maksimaalselt kümme klienti ja alusta umbes pooltega. Rootsi turul on võtmesõna usaldusväärsus, mille tekitad personaalse lähene misega. Seega uuri välja õige kontaktisik.
- Saada e-kiri ja võimalusel too välja referentsid. Kui e-kirjale vastust ei tule, helista, kuni jõuad õige inimeseni. Personaalne suhtlus on edukuse üks aluseid.
- Kasuta võimalusi osaleda Rootsi messidel ja üritustel. ■

Lisainfo:
CHRISTA TORM
EASi ekspordinõunik Stockholmis
E-post: christa.torm@eas.ee

ETTEVÕTJA TEE EESTIST ROOTSI.

AEGANÕUDEV, KUID MITTE VÕIMATU

KATTRI-HELINA PÖLD
Majandusnõunik,
Eesti saatkond Stockholmis

Läänemere läänekaldalt vaadatuna on Eesti väike ja tänaseni suhteliselt tundmatu riik. Kas Eesti on Euroopa Liidus, kas Riiasse sõiduks on vaja viisat, mis raha teil kehtib, mis keelt te räägite ja kas teil on sama elektrivoolu sagedus, mis meil? Need on vaid mõned näited küsimustest, millele Eesti saatkond Stockholmis igapäevaselt vastama peab.

Üsna levinud on teadmine Eestist kui riigist, kus Rootsi suurpangad majanduskriisi ajal pankrotiohtu sattusid ja hoopis vähem on neid, kes toovad Eestit esile kui majanduslikult stabiilset riiki, kus riigieelarve ainsa riigina peale Rootsi mullu plussis oli. Mõnele nutikamale ajakirjanikule, rääkimata poliitikuist või rahanduseksperditest, seda tõsiasja õnneks meenutada pole vaja.

Üsna levinud on teadmine Eestist kui riigist, kus Rootsi suurpangad majanduskriisi ajal pankrotiohtu sattusid ja hoopis vähem on neid, kes toovad Eestit esile kui majanduslikult stabiilset riiki, kus riigieelarve ainsa riigina peale Rootsi mullu plussis oli.

Eesti poolelt vaadatuna on Rootsi meie kaubanduspartnerite tipus, ekspordi poolest lausa esikohal. Rääkimata Eestisse tehtud välisinvesteeringute tabelist, kus Rootsi juba 20 aastat skoorib ja keda ei Soome ega ükski teine riik ohustama ei kipu. Me kõik teame, et selle taga on esmajoones Rootsi pangad, ent tegelikkuses tegutseb Eestis äriregistri andmetel enam

kui 1500 Rootsi osalusega ettevõtet, kõikvõimalikes valdkondades. Selle taustal torkab silma, et Eestis puuduvad seni suured Rootsi firmamärgid nagu IKEA ning Hennes & Mauritz. Mitte, et ma selle üle puudust tunneksin, kuid tekib küsimus, kas Eesti turg, hoolimata oma lähedusest, on rootsi suurfirmade jaoks oma väiksuse juures väheatraktiivne. Ja kas me kaubavahetuse kasvupotentsiaali tuleks eelkõige otsida väikes- ja keskmise suurusega ettevõtete ringist? Arvan, et just nii see on.

Rootsi turule tulek ei ole lihtne, see on aeganõudev, head kodutööd ja ettevalmistust nõudev ettevõtmine. Kuid nagu Rootsi turul kogemusi kogunud ettevõtjad rääkida teavad, on tulemus üldjuhul vaeva väärt ja kestab aastakümneid. Üldistavalt on Rootsi partnerid pikaldased, kuid usaldusväärsed ja pikaajalisi ärisuhteid eelistavad. Samade väärtuste jagamist oodatakse ka vastaspoolelt. Nii tõdeti ka mai keskel siinsamas Eesti Kaubandus-Tööstuskojas toimunud Eesti suursaadiku Rootsis Jaak Jõerüüdi ja allakirjutanu kohtumisel Koja liikmetega. Samuti oli jutuks, et rootslaste liigne usaldamine võib meie ettevõtjatele palju peavalu põhjustada. Seega on nii saatkonna kui ka EASI soovitus sõlmida kõikide äritehingute juures Rootsi partneriga leping ja eelnevalt läbi viia korralik taustuurig.

Head ettevõtjad, Eesti saatkond Stockholmis on igati valmis teid nõustama Rootsi turu iseärasustest, siinsetest äritavadest ja ära kuulama, mis südamel. Konkreetisel kujul saab Rootsi turule sisenemise kohta palju kasulikku infot Välisministeeriumi kodulehel ripuvast Rootsi äritingimuste ülevaatest, vt www.vm.ee (rubriik äridiplomaatia). Teie käsutuses on ka saatkonna ruumid Stockholmis kaunis Lärkstadenis, kus saab korraldada kohtumisi, esitlusi vms.

Lisaks saatkonnale on Stockholmis Eesti eksporditööre nõustamas alati abivalmis ja Rootsi turgu hästi tundev EASI ekspordiesindaja Christa Torm, kes ka kõrvalveerus kasulikke nõuandeid jagab. Göteborgis, Malmös, Eskilstunas, Karlstadis ja Karlskronas tegutsevad Eesti aukonsulid, kes samuti aitavad majandus-sidemete loomisele kaasa. Aktiivsemaks on muutumas Eesti-Rootsi Kaubanduskoda (vt www.estochamber.se), mis praeguseks ühendab ca 50 ettevõtet. Kojas juhatuses on kogenud ettevõtluskonsultante, auditooreid ja juriste, kes koondavad Rootsiga ärisidemeid omavate ettevõtjate ja rootsieestlaste mitmekülgsel kogemustepagasit.

Naastes veelkord jutu algusesse, mõlgub saatkonnal lisaks Eesti majanduse ja ettevõtjate toetamisele meele veel laiem, Eesti kuvandiga seotud tagamõte. Meie kahesuu-

naline majandussuhete tee vajab sügavamat sissetallamist mitte ainult selleks, et edendada ettevõtlust, vaid ka selleks, et Eestit Rootsis rohkem teataks ja meie kuvand seeläbi kaasajastuks. See on alus, millele toetub kogu riikidevaheline ametlik ja mitteametlik suhtlus. Ja just sel eesmärgil viis saatkond koostöös Eesti aukonsuli Lars-Eric Boreströmiga aprilli kesk- Göteborgis läbi ürituse nimega smartEST, kus IT Demokeskus tutvustas meie e-riigi edulugu nagu ka mitmed Eesti ettevõtted omi innovaatilisi ideid.

Kokkuvõttes lugusid, mis Rootsis on täiesti jutustamata. Loodan siiralt, et üha rohkem Eesti ettevõtteid leiavad tee Rootsi ja aitavad meil jutustada lugu Eestist, pealinnaga Tallinn. Riigist, mis on Euroopa Liidu, NATO ja OECD liikmesriik, kus on kasutusel euro, kus on läbipaistev ja lihtne maksusüsteem, elektroonilised valimised ning lihtsalt palju häid idusid ja ideid. ■

Lisainfo:

KATTRI-HELINA PÖLD

Majandusnõunik

Eesti saatkond Stockholmis

E-post: Kattri-Helina.Pold@vm.ee

www.estemb.se

Laiendage oma rahvusvaheliste kontaktide võrku – koguge uusi ideid ja sõlmige uusi rahvusvahelisi kontakte kontaktkohtumiste üritusel

Baltic Business Arena

18.-19. juunil Kopenhaagenis

Taani Euroopa Liidu eesistujamaana ja Euroopa Komisjon korraldavad järjekorras juba 14. Balti Arengufoorumi Üldkoosoleku ja Euroopa Komisjoni 3. Balti mere Strateegiafoorumi – konverentsi, kuhu oodatakse ligi 700 osalejat (nii ettevõtjad kui poliitikud).

Konverentsi erilise osana korraldatakse 18.-19. juunini kontaktkohtumised ettevõtjatele „Baltic Business Arena“, kus konverentsil osalejad saavad võimaluse ka omavahel kohtuda ja koostöövõimalusi arutada ning osalema oodatakse ka teisi järgmiste tegevusalade esindajaid:

- *Clean-Tech* (jäätmekäitlus, taaskasutus, vesi ja kanalisatsioon, keskkütte- ja jahutusseadmed, energiasäästlikkus jmt ning vastav konsultatsioon ja teenused);
- Taastuvenergia (bio-, päikese-, tuule- ja hüdroenergia, biokütused, konsultatsioon ja teenused);
- Säästlik ehitus (ehitusmaterjalid ja -tehnoloogiad, passiivmajad jpm);
- *Life Sciences* (meditsiini- ja biotehnoloogia, tervishoid, farmaatsia jne);
- Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiad (roheline IT, uued meediad, mobiilsed teenused, kodulahendused jpm).

Osalema on oodatud nii ostjad, kes otsivad uusi innovatiivseid tooteid/teenuseid; toodete/teenuste uute lahenduste pakkujad; uurimisinstituudid, kes soovivad partneritega mõtteid ja ideid vahetada kui ka finantsinstituudid ja organisatsioonid. Detailsem informatsioon ürituse kohta ja registreerumine osalemiseks: www.b2match.eu/balticbusiness2012.

Ürituse osalemistasu 200 eurot sisaldab järgmist:

- osaleva ettevõtte andmete kandmine *online*-kataloogi ja levitamine teistele osalejatele;
- kontaktkohtumiste korraldamine kahel päeval;
- individuaalse kohtumiste ajakava koostamine;
- osalemine spetsiaalsetes töötubades, seminaridel;
- lõunasöögid 18. ja 19. juunil;
- kohv ja suupisted kohtumiste toimumise ajal;
- osalemine 18. juuni õhtusel *networking*-üritusel.

Kümne Eesti ettevõtte osalemistasu tasutakse korraldajate poolt, lisaks antakse ka reisitoe- tust umbes 200 euro ulatuses.

Toetuse saamiseks peab osaleja täitma kõik alljärgnevad tingimused:

- ettevõtte peab olema Eestis registreeritud;
- osaleja on väikese- või keskmise suurusega ettevõtte;
- ettevõtte tegutseb ühes ja/või mitmes ülalnimetatud sektoris;
- osaleja on alustav ettevõtte või soovib tutvustada oma uut teenust/toodet/tehnoloogiat või soovib leida uusi innovatiivseid lahendusi/tooteid.

Registreerumise tähtaeg on 6. juuni.

Juhi rahvusvahelisi meeskondi ning vii oma ideed uutele turgudele

Rahvusvaheliste ettevõtjatele suunatud konverents Check-IN 14.-15. septembril Tartus

JCI Eesti Ettevõtlike Noorte Koda annab teada, et 14.-15. septembril toimub Tartus rahvusvaheliste ettevõtjatele suunatud konverents Check-IN. Konverentsi keskmes on ideede viimine välisriikidele, rahvusvahelise meeskonna kujundamine ning juhtimine tänases piirideta maailmas.

Konverentsil õpib osaleja koostama edukat äristrateegiat välisriiki jaoks ning saab teada, kuidas muuta end ja oma ideid välismaiste turgude tarvis atraktiivseks. Lisaks saab osaleja laiad teadmised sellest, kuidas juhtida rahvusvahelisi tiime. Check-IN'ile tulevad esinema maailmakuulus mainekujundaja Tony Aperia Nordic Brand Academy'st, ettevõtluse arendaja Arne Strand ja globaalne investeerimispankur John Longhurst Inglismaalt ning teised spetsialistid Eestist ja välismaalt. Check-In konverentsil osaleb mitu Ekspordi Akadeemia lektorit ning konverentsi programm on valminud koostöös Ekspordi Akadeemiaga. Täielikku esinejate nimekirja võib leida konverentsi kodulehelt www.conference-checkin.com.

Konverentsiga Check-IN soovib Eesti Ettevõtlike Noorte Koda anda panuse Eesti ettevõtluskeskkonna edendamisse ning julgustada praegusi ja tulevase ettevõtjaid tegema reaalseid samme oma ideede ja toodete rahvusvaheliseks muutmiseks. Konverentsil osalejateks on umbes 400 rahvusvahelist ettevõtjat või ettevõtlustee alustajat nii Eestist, Skandinaaviast kui ka Baltimaadest.

Soodushinnaga saab konverentsile registreeruda 1. juunini! Koja liikmetele -15% soodus- tus nii eelregistreerumise kui ka tavahinnast.

Lisainfo:

KRISTY TÄTTAR

Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

Lisainfo: www.conference-checkin.com

E-post: info@conference-checkin.com

Hommikukohv suursaadikuga:
**Eesti suursaadik Kreekas
 (katab ka Albaaniat ja Küprost)**

Andres Talvik

19. juunil Kaubanduskojas

Teisipäeval, 19. juunil toimub kell 8.45-10.15 Eesti Kaubandus-Tööstuskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) järjekordne lühiseminar sarjast „Hommikukohv suursaadikuga“. Hooaja viimasel hommikukohvil kohtub ettevõtjatega Eesti suursaadik hetkel keerulises majanduslikus olukorras olevas Kreekas. Suursaadik Andres Talviku kaetavasse piirkonda kuuluvad ka Albaania ja Küpros.

Käsitletavad teemad:

- Kreeka ja Eesti majanduskoostöö seis ja võimalused.
- Kreeka majanduse olukord ja tulevikuperspektiivid.
- Eesti ettevõtjate võimalustest Kreeka turul.
- Saatkonna roll ja võimalused Eesti ettevõtjate abistamisel.
- Kreeka kultuurilised iseärasused ja turule pürgijate takistused.
- Suhtlemine ja komplikatsioonid Kreeka ärikultuuris ja bürokraatias.

Hommikukohvi seminari osalustasu on Kaubanduskoja liikmele 7 eurot, mitteliikmele 14 eurot (hindadele lisandub käibemaks). Vajalik eelregistreerimine 15. juuniks. Kohtade arv on piiratud.

VÄLISMINISTERIUM

Lisainfo ja registreerimine:
PRIIT RAAMAT
 Tel: 604 0060
 E-post: priit@koda.ee

Registreeru nutitelefoni
 või tahvelarvuti kaudu!

PAKKUMISED LIIKMELT LIIKMELE:

REMKO GRUPP OÜ

Remko Grupp pakub järgmisi teenuseid: seadmete remont ja hooldustööd; seadmete kolimine, montaaž ja paigaldus; elektroonilised tööd; treimistööd; freesimistööd; lihvimine (kuni 1200 mm); tuupimistööd; keevitusseadmete remont. Oleme sertifitseeritud vastavalt ISO 9001:2008 (nr EST 38311A) standardile. Individuaalne lähenemine igale kliendile ja paindlik hinnakujundus.

Lisainfo:

Remko Grupp OÜ, Telliskivi 60, 10412 Tallinn, Eesti
 Müügiesakond: 5553 8033 • Tehniline osakond: 5551 0300
 E-post: remko.grupp@gmail.com • www.remko.ee

SMART CITY OÜ

Smart City Eesti esindus pakub Kaubandus-Tööstuskoja liikmetele 15% hinnasoodustust kõikidelt oma teenustelt ja lisaks veel 2 tundi tasuta nõustamist Venemaa turule sisenemise võimalustest. Pakkumine kehtib 2012. aasta lõpuni. Smart City OÜ asub Technopolis Ülemistel, Lõdtsa 2A majas ning on heaks partneriks Venemaa turule sisenemisel. Ettevõtte pakub täislahendusi turunduse, kommunikatsiooni, disaini ja strateegilise nõustamise alal.

Lisainfo:

Smart City OÜ | Eesti • Lõdtsa 2a, Tallinn
 www.smartcityagency.co/et
 Tel: 646 4607 • Mob: 522 9077

FINANCE PLUS OÜ

Finance Plus OÜ teenused on raamatupidamine, majandusaasta aruanded, maksuandlus, finants- ja raamatupidamisalane nõustamine ja maksunõustamine. Finance Plus omab kogemust nii Eesti kui ka rahvusvaheliste klientide teenindamisel. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmetele 15% hinnasoodustust kõikidelt oma teenustelt.

Lisainfo:

Finance Plus OÜ, A.H. Tammsaare tee 47, Tallinn
 E-post: info@financeplus.ee • www.financeplus.ee

RADIS OÜ

Radis OÜ pakub õuemööblit, mis on sobilik nii äriettevõtetele välikohvikute-terasside ehitamiseks ja sisustamiseks kui ka koju aiameöbliks. Meie valikus on lehtlad, pergolat, aiameöbel, aiakiiged, mänguväljakud, samuti teeme eritellimustooteid.

Lisainfo: radis.ee

Kontakt: Mauri Abner

Tel: 550 5228 • E-post: mauri@radis.ee

Lisainfo:

KAIDI TALSEN

Tel: 604 0085 • E-post: kaidi@koda.ee

RIIGIHANKETEATED:

Tekstiil, rõivad, jalanõud

- Norras hangitakse politsei vormirõivaid. Tähtaeg 08.08.2012. Kood 5249
- Taanis hangitakse ortopeedilisi jalanõusid. Tähtaeg 26.06.2012. Kood 5250
- Rootsis hangitakse pullovere. Tähtaeg 31.08.2012. Kood 5251
- Leedus hangitakse erirõivaid ja manuseid. Tähtaeg 28.06.2012. Kood 5252
- Soome hangitaks jalatseid, rõivaid, reisitarbeid ja manuseid. Tähtaeg 15.06.2012. Kood 5253

Mööbel, sisustus ja tarvikud

- Rootsis hangitakse aknaid, ukseid ja seotuid tarvikuid. Tähtaeg 25.06.2012. Kood 5254
- Rootsis hangitakse mööblit. Tähtaeg 25.06.2012. Kood 5255
- Taanis hangitakse madratseid. Tähtaeg 29.06.2012. Kood 5256
- Soomes hangitakse istmeid, toole ja seonduvaid tooteid. Tähtaeg 28.06.2012. Kood 5257

Metall, masinad ja seadmed

- Rootsis hangitakse ratastega laadureid. Tähtaeg 25.06.2012. Kood 5258
- Taanis hangitakse kiiruskaamera seadmeid. Tähtaeg 26.06.2012. Kood 5259

IT

- Leedus hangitakse mitmesuguseid arvutiseadmeid. Tähtaeg 28.06.2012. Kood 5260

Toiduained

- Rootsis hangitakse piima ja koort. Tähtaeg 25.06.2012. Kood 5264
- Rootsis hangitakse leiba ja muid värskeid pagaritooteid. Tähtaeg 25.06.2012. Kood 5265

Puit, ehitus, ehitusmaterjalid

- Rootsis hangitakse majaehitusmaterjale. Tähtaeg 27.06.2012. Kood 5261

- Rootsis hangitakse ehitustöid. Tähtaeg 02.07.2012. Kood 5262
- Leedus hangitakse ehitustöid. Tähtaeg 13.07.2012. Kood 5263

Põllumajandus

- Rootsis hangitakse loomasööta. Tähtaeg 25.06.2012. Kood 5267
- Leedus hangitakse spetsiaalseid põllu- ja metsatöömehhanismid. Tähtaeg 25.06.2012. Kood 5268

Muu

- Leedus hangitakse sidumismaterjale. Tähtaeg 09.07.2012. Kood 5269
- Lätis hangitakse jahutus- ja külmutusseadmeid. Tähtaeg 03.07.2012. Kood 5270
- Norras hangitakse jalgrattaid. Tähtaeg 28.06.2012. Kood 5271
- Rootsis hangitakse lukke, võtmeid ja hingi. Tähtaeg 15.10.2012. Kood 5272
- Rootsis hangitakse välispordi varustust. Tähtaeg 16.06.2012. Kood 5273

NATO hanked

- NATO hange Kabuli sõjaväebaasi jälgimissüsteemiga seotud teenuste (tarvikute ja logistika) osutamiseks (*services, supplies and logistics support for the Enhanced Camp Surveillance System*). Tähtaeg 08.06.2012. Kood 4917
- NATO hange kaabelduse paigaldamiseks kahte hoonesse Kabulis. Tähtaeg 04.06.2012. Kood 4918

Kaubanduskoda pakub hangetemaatikast huvitatuile ka hangete teavitamise teenust — hangete monitoringut, mis on loodud just selleks, et vahendada ettevõtjatele igapäevaselt huvipakkuvaid hanketeateid nii Euroopa Liidust kui ka Eestist, huvipakkuvast valdkonnast, regioonist ning keeles. Küsi lisainfot!

KOOSTÖÖPAKKUMISED:

- Hiina masinaehituse ettevõtte (rataslaadurid, greiderid, rippekskaavaator-laadurid) otsib masinaosade müüjat. Kood: 2012-03-05-002
- Poola metallist (messingist, pronksist, terasest, roosteavast terasest, alumiiniumist) osade tootja otsib kauba edasimüüjaid, agente ja pakub allhanget. Kood: 2012-03-02-038
- Tšehhi ürtide müüja otsib kosmeetika-, toidu-, likööride, loomastööd- ja farmaatsiatoodete tootjaid ja pakub end toorainega varustajaks. Kood: 2012-04-13-009
- USA kvaliteetsete kottide ja nende tarvikute tootja soovib laiendada välisturgudele ja otsib keskmisi ja suuri edasimüüjaid ja vahendajaid. Kood: 2012-05-04-032
- Iiri hüdrauliliste seadmete tootja otsib kauba edasimüüjaid, müügiagente. Kood: 2012-04-20-017
- Türgi tööstusliku puhastus- ja hooldusvahendite tootmisele spetsialiseerunud ettevõtte otsib edasimüüjaid. Kood: 2012-05-16-017
- Hiina masinaehituse ettevõtte (rataslaadurid, greiderid, rippekskaavaator-laadurid) otsib masinaosade müüjat. Kood: 2012-03-05-002
- Iisraeli homogeniseeritud toidu valmistaja (täidised, kreemid, piima-, jäätise- kondiitritööstusele) otsib kauba turustajaid, pakub allhanget. Kood: 2012-03-13-023
- Iisraeli värskest püreestatud maitsetaimede, kastmete, vöiete tootja otsib kauba edasimüüjaid toiduainetööstuses. Kood: 2012-03-18-002
- Itaalia tänava- ja vabaajarõivaste tootja otsib kauba edasimüüjaid, müügiagente. Kood: 2012-02-16-006
- Suurbritannia klaastarvikute jm laboratooriumitoodetega varustaja otsib kauba edasimüüjaid. Kood: 2012-05-04-016
- Itaalia mahepõllumajanduslike viinamarja-, oliivi-, juurviljade kasvataja otsib kauba vahendajaid ja transpordi-logistikateenust. Kood: 2012-03-27-006
- Türgi innovaatikaetevõtte, patenteeritud elektrimootorite elektriliste ja mehaaniliste rikete prognooseseadmete tootja otsib müügiagente. Kood: 2012-02-27-043
- Poola alumiiniumist osade tootja akendele, (sise)ustele, ruloodele, ribakardinatele ja (ukse)sääsevõrkudele otsib kauba edasimüüjaid, agente, hulgimüüjaid. Kood: 2012-04-06-007
- Rootsi mööblisektori ettevõtte otsib vineeri ja laminaadi tootjaid. Kood: 2012-04-12-021

Koostööpakumiste põhjalikumad kirjeldused on nähtavad Koda kodulehel www.koda.ee/ koostööpakumised

KAUBANDUSKODA ÖNNITLEB JUUNIKUU JUUBILARE!

80	HIMIFIL AS liige alates 1998	15	SAKU LÄTE OÜ liige alates 2001	PUITKATUSED OÜ liige alates 2005
ORTO AS liige alates 1932	KAGUMERK OÜ liige alates 2005	ALTENBERG REVAL AS liige alates 2011	SCA PACKAGING ESTONIA AS liige alates 1995	RAINTREE ESTONIA OÜ liige alates 2011
75	KRISKAL AS liige alates 1995	ARROW ELECTRONICS ESTONIA OÜ liige alates 1998	STARMAKER OÜ liige alates 2000	SUNGATE FENCE OÜ liige alates 2004
REIDEN AS liige alates 1998	LINPET AS liige alates 1996	ARTISTON OÜ liige alates 2000	WHIRLPOOL EESTI OÜ liige alates 1998	TONART OÜ liige alates 2012
45	MAVAM OÜ liige alates 1996	DISAINIKORP OÜ liige alates 1999	VÄRV JA SEADMED OÜ liige alates 2000	5
VÕHU VEIN AS liige alates 1996	MULTI MARGER AS liige alates 1998	DISAREK OÜ liige alates 2008		BALTIC HOUSE TRADE OÜ liige alates 2010
25	PALMSE MEHAANIKAKODA OÜ liige alates 1996	ERGO TRANSPORT GRUPP OÜ liige alates 1998	10	BESTWAY GRUPP OÜ liige alates 2009
AKZO NOBEL BALTICS AS liige alates 1997	RHUMVELD BALTIC OÜ liige alates 1998	GRAVEX BALTI OÜ liige alates 2011	BETOONPÖRANDAD OÜ liige alates 2005	EUROPLY OÜ liige alates 2009
20	RUUKKI PRODUCTS AS liige alates 1996	MA-FASHION GRUPP OÜ liige alates 2001	CONVI FOOD SWEETS OÜ liige alates 2005	KM IDEAS OÜ liige alates 2010
ASKA PABER OÜ liige alates 1999	SKAN HOLZ HELME AS liige alates 1997	MARITIME CARGO LOGISTIC EESTI OÜ liige alates 2000	DIRECTOR MEEDIA OÜ liige alates 2008	LOGISTIKAGURU OÜ liige alates 2012
DIMELA AS liige alates 2001	SYSTEMAIR AS liige alates 1999	MOROBELL OÜ liige alates 2003	HARDBOARD EXPERT OÜ liige alates 2002	MEEDIAKONTAKTIDE OÜ liige alates 2009
ELECTROLUX EESTI AS liige alates 1994	TARRIKS AS liige alates 2009	NORDEA BANK FINLAND PLC EESTI FILIAAL liige alates 1998	HELMETAL IMS OÜ liige alates 2006	TUISU OÜ liige alates 2009
GRADER SERVICE AS liige alates 1996	TELCO AS liige alates 1998	ONEGA OÜ liige alates 2008	HYDROSCAND SERVICE OÜ liige alates 2010	
	TERMO EKSPRESS OÜ liige alates 1999		KIRDERAND OÜ liige alates 2004	

KAUBANDUSKODA

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda • Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn
Tel: 604 0060 • Faks: 604 0061 • E-post: koda@koda.ee • www.koda.ee

Teenuste osakond

Tel: 604 0077 • konsultatsioon • päritoluserertifikaadid • ATA-Carnet • tollikonsultatsioonid

Tel: 604 0080 • äridelegatsioonid • messid • kontaktpäevad

Tel: 604 0082 • koostööpakkumised

Poliitikakujundamise ja õigusosakond

Tel: 604 0060 • konsultatsioon • majanduspoliitiline tegevus

Turundus- ja liikmesuhete osakond

Tel: 604 0089 • liikmeks astumine • Tel: 604 0086 • liikmesuhted

Tel: 604 0088 • avalikud suhted

Teataja toimetis • toimetaja Kaidi Talsen • Tel: 604 0085 • E-post: kaidi@koda.ee

Raamatupidamine

Tel: 604 0067

Kaubanduskoja Tartu esindus

Pikk 14, 51013 Tartu • Tel: 744 2196

Kaubanduskoja Pärnu esindus

Rüütli 39, 80011 Pärnu • Tel: 443 0989

Kaubanduskoja Kuressaare esindus

Tallinna 16, 93811 Kuressaare • Tel: 452 4757

Kaubanduskoja Jõhvi esindus

Pargi 27-203, 41537 Jõhvi • Tel: 337 4950

Ettevõtluse Auhind **2012**

Eesti Ettevõtete Konkurentsivõime Edetabel **2012**

Traditsiooniks kujunenud auhinnakonkursi ja edetabeli koostamise eesmärk on välja selgitada ja tunnustada riigi ning ettevõtlusorganisatsioonide poolt Eesti edukamaid ettevõtjaid

**Pane proovile oma ettevõtte konkurentsivõime!
Tule osale suurimatel ettevõtluskonkurssidel!**

Kõik ankeedid ja sel aastal osalevad firmad leiab aadressilt

WWW.KONKURENTS.EE

Info Konkurentsivõime Edetabeli kohta: **Piret Salmistu**, telefon 604 0060, piret@koda.ee
Info Ettevõtluse Auhindade kohta: **Margit Shein**, telefon 627 9415, margit.shein@eas.ee

Osalemissoovist teatamiseks ja oma andmete esitamiseks
on teil aega 30. juunini

Mõnikord ei piisa digiallkirjast.

Stockholm al. **49⁹⁰ €**

Jyväskylä al. **49⁹⁰ €**

Viin al. **59⁹⁰ €**

Hannover al. **59⁹⁰ €**

Moskva al. **69³⁰ €**

- Ühe suuna hinnad lendudele alates 18.11.2012 algusega Tallinnast ostes pileti www.estonian-air.ee
- Näidatud hinnaga kohtade arv on piiratud.

 ESTONIAN AIR

www.estonian-air.ee